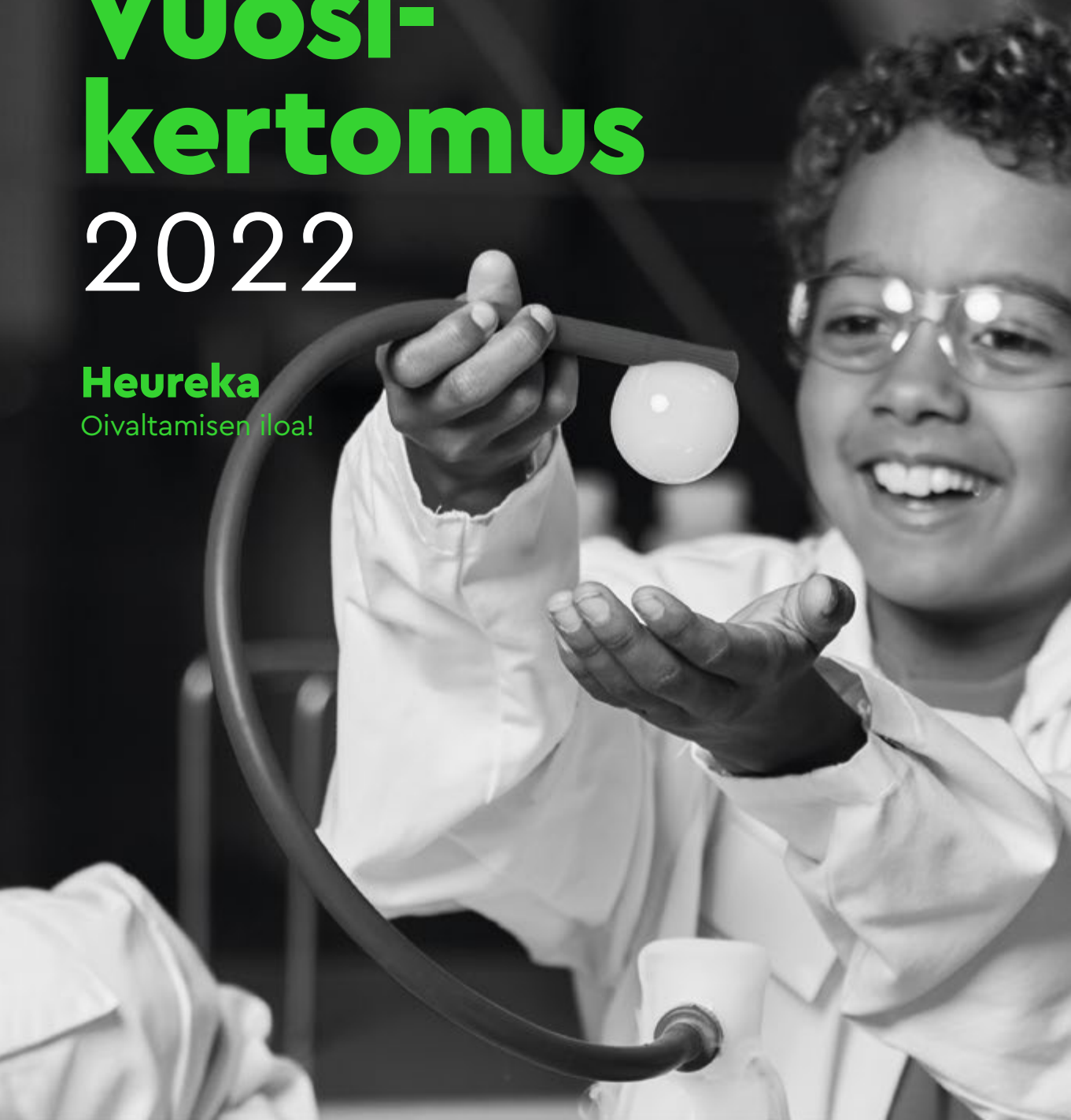

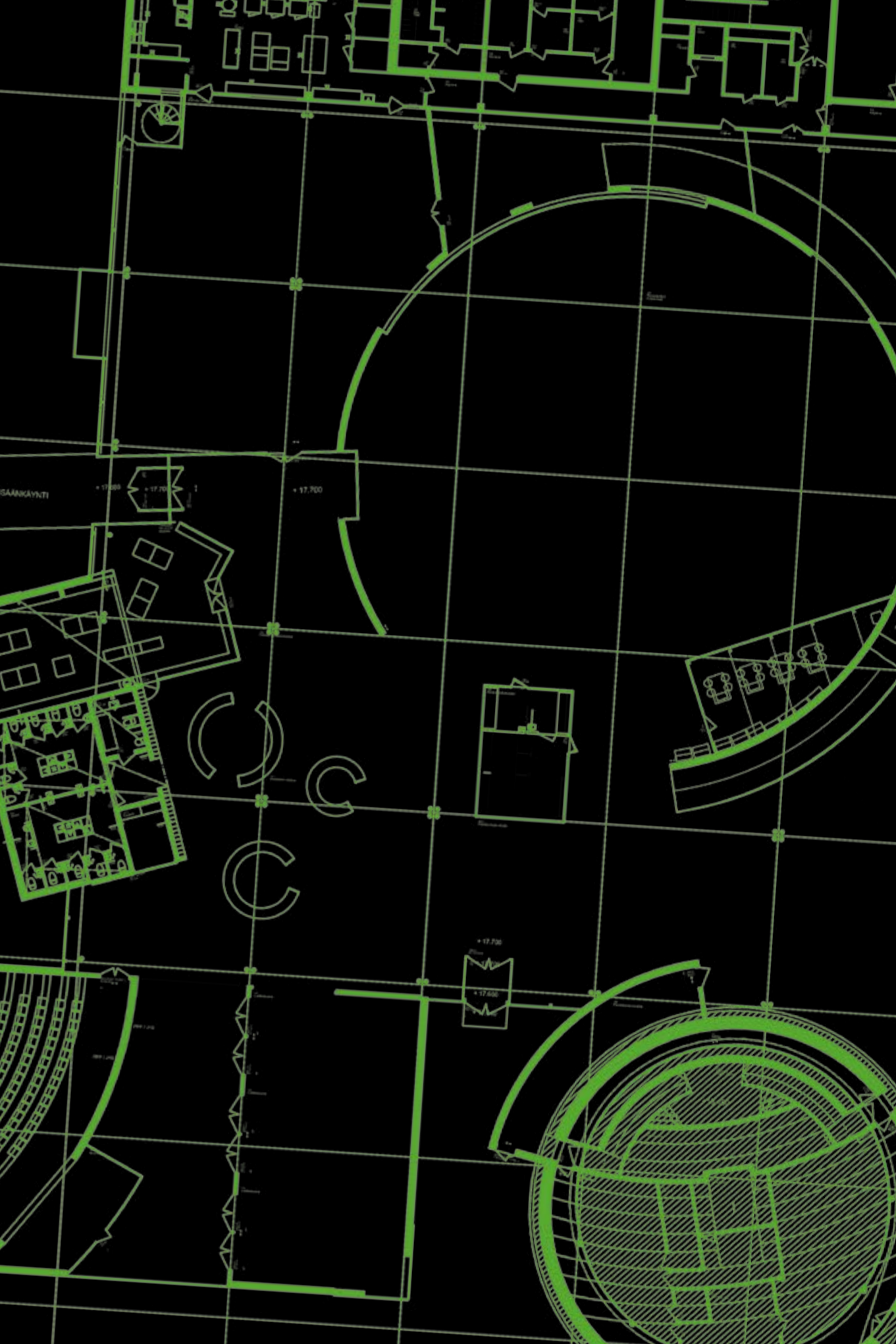

Vuosi- kertomus

2022

Heureka
Oivaltamisen iloa!

Vuosikertomus

Heureka 2022

5

Yleisö palasi parhaaseen
Heurekaan

6-7

Heurekan yleisö

8-13

Näyttelyt ja
näyttelyhankkeet

14-15

Planetaario

16-17

Tapahtumat

18-20

Oppimishjelmat ja
oppimateriaalit

21

Kansainvälinen
Heureka

22-23

Henkilöstö ja organisaatio

24-27

Talous, tunnusluvut,
tuloslaskelma ja tase

28-29

Kumppanuudet

30

Tiedekauppa Magneetti Oy

31-33

Heureka Overseas
Productions Ltd Oy

Tehtävä:

Oivaltamisen iloa!

Visio:

Kaikki rakastuvat tieteeseen.

Arvot:

Pohjaamme tutkittuun tietoon.

Olemme luotettavia, avoimia ja edistämme tieteen tuntemusta.

Innostamme kaikkia uteliaisuuteen.

Kartutamme yhteiskunnan tiedepääomaa tekemällä tieteestä helposti lähestyttävää. Tarjoamme merkityksellisiä ja mieleenpainuvia elämyksiä.

Toimimme vastuullisesti.

Ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys ohjaavat kaikkea toimintaamme.

Opimme ja onnistumme yhdessä.

Kannustamme luovuuteen ja uudistumiseen. Rakennamme yhteistyötä moninaisuutta kunnioittaen.

Yleisö palasi parhaaseen Heurekaan

Erinomaiseksi kääntynyt vuotemme alkoi hiukan vaikeissa tunnelmissa. Heureka oli alkuvuodesta auki tiukoin kävijämäärärajoituksin. Koronapassia kysyttiin ovella, ja planetaario oli kiinni. Menetimme parhaan talvilomasesongin, mutta rajoituksista päästiin luopumaan maaliskuun alussa. Huhtikuusta alkaen väkeä alkoi vierailla jo selvästi runsaammin kuin osasimme tai uskalsimme toivoa.

Kävijäkyselyistämme käy ilmi, että yleisön odotukset ovat muuttuneet. Pandemian koettelemat ihmiset ovat hakenet Heurekasta – ja epäilemättä muualtakin – elämyksiä ja rentoutumista enemmän kuin koskaan aiemmin. On ilo huomata yleisöpalautteesta ja haastatteluista, että olemme vastanneet muuttuneisiin odotuksiin kiitettävästi.

Myös laajemmin suomalaisten mielikuvissa käsitys Heurekasta on kohdallaan: Taloustutkimuksen vuosittaisessa Vapaa-ajankeskusten imago -tutkimuksessa Heureka nousi nyt ensimmäistä kertaa parhaaksi tutkimuksen kaikilla kolmella mittarilla. Näitä ovat yleisarvosana, suositeltavuus ja yhdeksän hyvin erilaisen mielikuvatekijän yhteisvaikutus siisteydestä ja laitteiden toimintakunnosta monipuolisuuteen ja uudistuvuuteen. Lämmin kiitos motivoituneelle henkilöstöllemme oivallisesta saavutuksesta.

Yleisölle näkyvin uudistus oli vuonna 2022 Tekoäly-näyttelymme avaaminen kesäkuussa. Näyttely suunniteltiin poikkeuksellisen laajassa ja pandemian ajan hankaluuksista huolimatta erittäin inspiroituneessa yhteistyössä alan parhaiden toimijoiden kanssa. Näyttelyämme olen kuullut kiitettävän mieleenpainuvasti siitä, että se ei näytä tekoälynäyttelyltä, vaan käsittelee aihettaan inhimillisesti, ihmisen tasalta.

Heureka menestyi Vantaan Kaikenkokoiset kaupunkikeksinnöt -innovaatiokilpailussa ideallaan Tikkurilan tiedereitit, jossa tarkoituksena on luoda opastettuja kävelyreittejä, joita kulkiessa voi kuunnella lähiympäristöstä kertovaa monitieteistä ja elämyksellistä sisältöä. Kilpailu järjestettiin Vantaan voittaman Euroopan nousu-innovaatiokaupunki -tunnustuksen vuoksi.

Uudistimme yhdessä koko organisaation voimin Heurekan strategian ja määrittelimme samalla uudestaan

Heurekan arvot. Niihin pohjautuen laskimme ensimmäistä kertaa hiilijalanjälkemme ja aloimme määrätietoisesti edistää vastuullisuuttamme niin ekologisesti, taloudellisesti kuin sosiaalisestikin.

Olemme auttaneet Venäjän hyökkäyksen kohteeksi joutuneita ukrainalaisia. Heureka oli heille kevään ajan maksuton, ja kirjassimmekin tuolloin yli 3 000 ukrainalaisvierailua. Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksen turvin toimitamme Tiedesirkuksemme vuodeksi Ukrainan nuorison tiedeakatemian käyttöön maan sisäisten pakolaisten tiedekasvatuksen tueksi. Ministeriötä kiitämme myös toisesta erityismäärärahasta, jolla pääsemme lähivuosina modernisoimaan planetaariomme esitystekniikan ja kohentamaan esitteilyä.

Mikko Myllykoski

Heurekan toimitusjohtaja

Heurekan yleisö

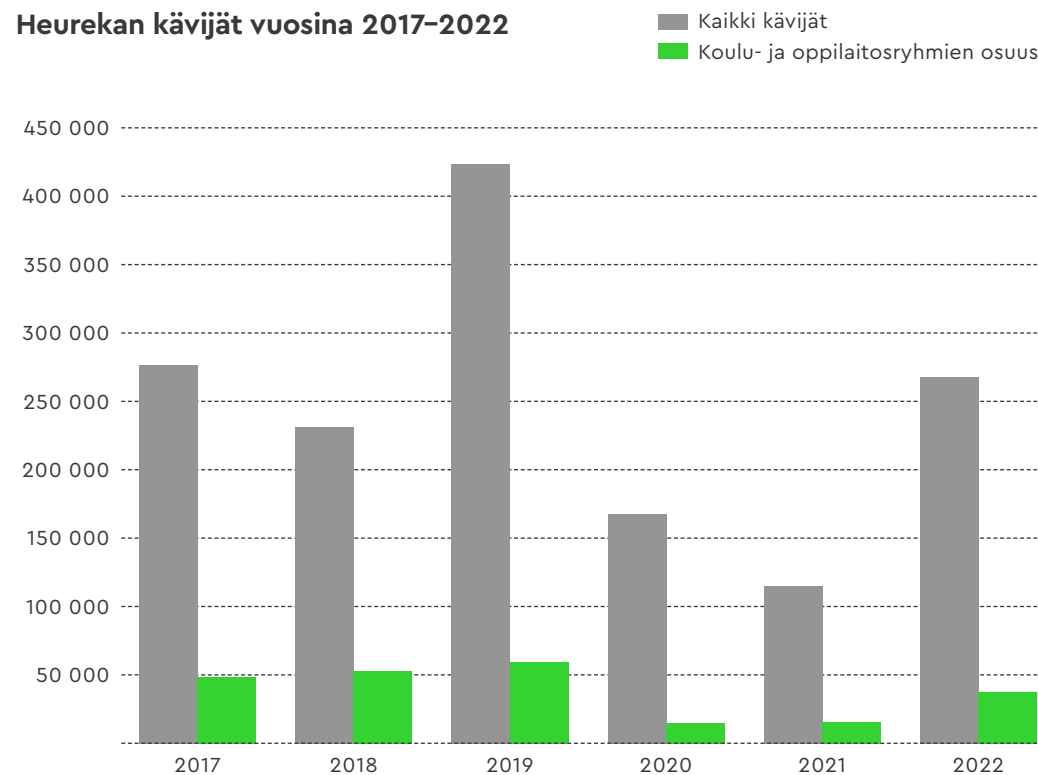
Heurekassa vieraili vuoden 2022 aikana yhteensä 268 592 kävijää. Kahden koronapandemiavuoden jälkeen päästiin ilahduttavasti lähelle pitkän ajan keskiarvon mukaisia kävijämääriä, vaikka vielä alkuvuodesta pandemia aiheutti joitakin rajoituksia.

Heurekan yleisöstä valtaosa on perheitä ja ryhmiä, jotka vierailevat tiedekeskuksessa vapaa-ajallaan erityisesti viikonloppuisin ja koulujen loma-aikoina. Lukuvuosien arkipäivinä Heurekassa käy eniten koulu- ja oppilaitosryhmiä, joita vuoden 2022 kävijöistä oli 35 136 (n. 13 %). Määrä jäi normaalivuosia pienemmäksi koronapandemian rajoittaessa keväällä 2022 edelleen koulujen retkiä.

Muualla kuin Heurekassa tapahtuneen ns. outreach-toiminnan ja etätoteutusten kautta Heureka-elämysten kokijoita saavutettiin yli 12 000. Näistä runsaslukuisin yleisö oli heinäkuussa partiolaisten Finnjamboree-suurleirillä Evon metsissä.

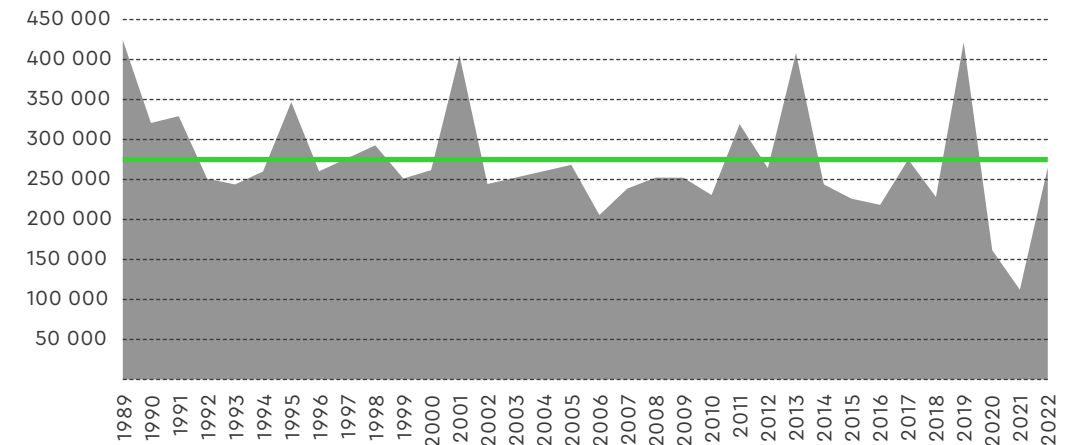
Heureka ylsi Taloustutkimuksen vuosittaisessa Vapaa-ajankeskusten imagot 2022 -tutkimuksessa ykkössijalle niin vastaajien antamissa yleisarvosanoissa, kaikista mielikuvatekijöistä annetuissa kokonaisarvioissa kuin suositteletodennäköisyydessäkin. Tutkimuksessa oli mukana kaikkiaan 31 kotimaista vapaa-ajankeskusta. Heureka on ollut tutkimuksessa aiemminkin kärkisijoilla, mutta nyt ensimmäistä kertaa ykkösenä kaikilla edellä mainituilla mittareilla.

Heurekan kävijät vuosina 2017–2022

Kävijämäärät 1989–2022

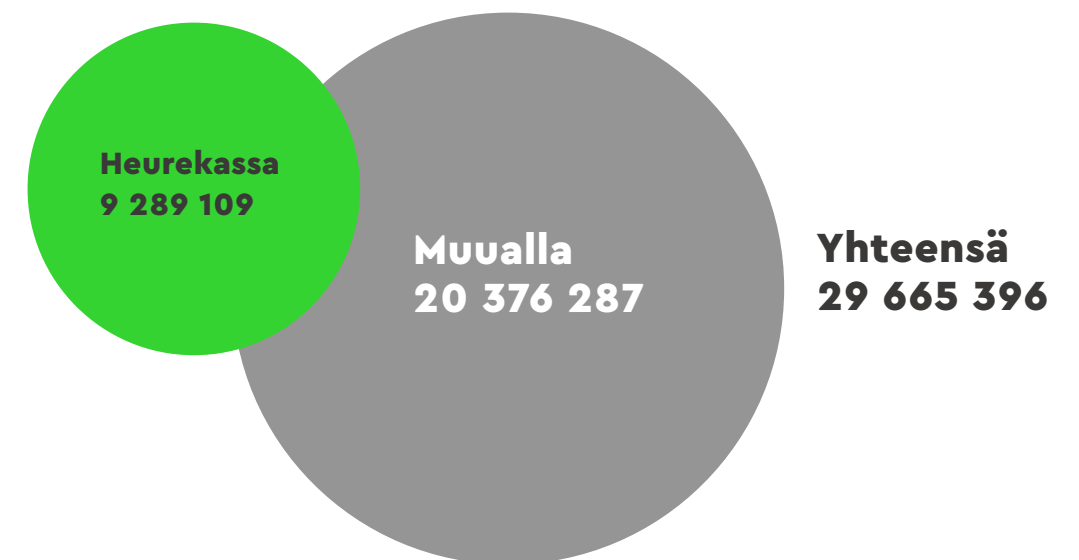
Kävijämäärältään Heureka on Suomen suosituimpia maksullisia vierailukohteita. Kun tiedekeskusta 1980-luvulla suunniteltiin, sen vuosittaiseksi kävijämääräksi arvioitiin noin 250 000. Keskiarvo on noussut hieman korkeammaksi, noin 275 000 vuosittaiseen vierailijaan. Määrä vaihtelee vuosittain riippuen mm. Heurekan ja muiden vapaa-ajankeskusten tarjonnasta sekä taloudellisesta tilanteesta, joka vaikuttaa kysyntään ja kulutus päätöksiin eri kävijäryhmissä. Vuosina 2020 ja 2021 kävijämäärät jäivät pieniksi pandemian vuoksi.

Heurekan kävijämäärät 1989–2022. Yli 400 000 kävijän raja on ylitetty neljästi Heurekan historiassa: avajaisvuoden 1989 lisäksi vuonna 2001 Dinosaurusten perhe-elämä, vuonna 2013 Body Worlds ja vuonna 2019 Jättimäiset dinosaurukset -näyttelyt olivat poikkeuksellisen menestyksekkäitä.

Heurekan näyttelyitä 1989–2022 Heurekassa ja muualla nähneet

Heureka avattiin yleisölle huhtikuussa 1989. Siitä alkaen Heurekan näyttelyitä on nähnyt Heurekassa noin 9,3 miljoonaa kävijää. Kun lasketaan mukaan Heurekan näyttelyitä muualla nähneet, nousee kokonaisyleisömäärä noin 29,7 miljoonaan.

Näyttelyt ja näyttelyhankkeet

Vuonna 2022 Heurekassa avattiin yksi uusi näyttely. Tekoäly ja sen ohjaamaa robotiikkaa käsittelevä Tekoäly - Me, Myself & AI -näyttely pystytettiin Synterihalliin osaksi Heurekan päänäyttelyä. Aiemmin avatuista vaihtuvista näyttelyistä esillä olivat marraskuussa 2021 avautunut ihmisyhteisöjen kriisinkestävyyttä luonnonvoimien keskellä käsittelevä Katastrofien keskellä -näyttely sekä kesällä 2020 avattu, puun monipuolisia ominaisuuksia esittelevä Super-PUU-näyttely.

Heurekan näyttelyvalikoimaan kuuluivat edelleen myös fysiikan ja havaintopsykologian ilmiöitä havainnollistava Heureka-klassikot sekä päänäyttelyalueen teemanäyttelyt Kiertotehdas, Sähkölä, Suolistossa suhisee ja Tiedettä pallolla -näyttelykohde. Ulkonäyttelyalue tiedepuisto Galilei oli avoinna keväästä syksyyn.

Katastrofien keskellä

20.11.2021–7.1.2024

Marraskuussa 2021 avatussa Katastrofien keskellä -näyttelyssä yleisö rakentaa yhdessä resilienssiään eli kriisinkestävyyttään pelimäisillä näyttelykohteilla ja kohtaa luonnonvoimia audiovisuaalisina videotaide-teoksina. Näyttelyssä tuodaan esiin tapoja, joilla yhteistyö saadaan toimimaan ja rakennetaan keskinäistä luottamusta. Näyttelyssä tutustutaan myös ihmisen ja äärimmäisten luonnonvoimien kohtaamisesta syntyvien katastrofien vaikutuksiin tositarinoiden ja luonnonvoimien ihmisyhteisöille aiheuttamien vaikutusten kautta.

Näyttelyn yhteistyökumppaneita ovat Humanitaarisen logistiikan instituutti HUMLOG (Hanken), Huoltovarmuuskeskus, Maa- ja vesitekniikan tuki ry, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö (SPEK) ja 72 tuntia -varautumissuositus sekä Suomen Punainen Risti (SPR). Lisäksi Jenny ja Antti Wihurin rahasto on myöntänyt apurahan näyttelylle. Näyttelyn audiovisuaaliset teokset on toteutettu yhteistyössä Bordos Art Worksin kanssa.

264 489 kävijää vuoden 2022 aikana | 727 kävijää/päivä

SuperPUU

10.6.2020–8.1.2023

reddot winner 2022

Kesäkuussa 2020 avautuneen SuperPUU-näyttelyn esilläoloaikaa pidennettiin pandemian takia. Näyttely käsittelee puumateriaalin ominaisuuksia ja käyttömahdollisuuksia tulevaisuuden yhteiskuntien rakentamisessa.

Näyttelyssä kävijä pääsee tutustumaan puun työstämisen perinteisiin ja moderneihin teknologioihin, metsien ja puutuotteiden merkitykseen ilmastonmuutoksen hillinnässä sekä puumateriaalin monipuolisiin ominaisuuksiin tuotteissa ja rakentamisessa. Näyttely sai syksyllä 2022 kansainvälisesti arvostetun Red Dot -muotoilupalkinnon sarjassa ”Brands & Communication Design 2022”.

Heurekan tuottaman näyttelyn pääyhteistyökumppani oli ympäristöministeriön puurakentamisen toimenpideohjelma ja mukana olivat myös Puutuoteteollisuus ry, Metsäsäätiö, Metsä Wood, Stora Enso, UPM Plywood, Isku, Novart ja Versowood. Näyttelyn suunnitteluun ja tuotantoon osallistui lisäksi alan asiantuntijoita Helsingin yliopistosta, Tampereen yliopistosta, Aalto-yliopistosta, Taideyliopistosta ja Luonnonvarakeskuksesta.

452 535 kävijää näyttelyn esilläoloaikana | 572 kävijää/päivä

Tekoäly – Me, Myself & AI

22.6.2022–

Heurekan Sylinterihalliin osaksi päänäyttelyä avattu näyttely käsittelee tekoälyn kehittämisen perusteita, ihmisten ja koneiden välistä vuorovaikutusta tekoälyn ohjaamien robottien avulla ja tekoälyn kehityksen yhteiskunnallisia ulottuvuuksia. Näyttelyn tavoitteena on arkipäiväistää tekoälyä ja lisätä ymmärrystä tekoälytekniikan mahdollisuuksista ja haasteista. Koska tekoälyä rakennamme me ihmiset, meidän on myös hyvä yhdessä miettiä, millaista tekoälyä me haluamme ja miten me haluamme sitä käyttää. Tekoälyn monenlaisia kykyjä ja ominaisuuksia havainnollistetaan näyttelyssä hauskojen toiminnallisten näyttelykohteiden avulla.

Heureka toteutti näyttelyn yhdessä laajan suomalaisen tekoälytutkimusta ja -kehitystä tekevän asiantuntijajoukon kanssa. Näyttelyä ovat tukeneet seuraavat yhteistyökumppanit: CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy, Efima Oy, Finnish Center for Artificial Intelligence FCAI, Futurice, Gofore Oy, Helsingin yliopisto, Korkeasti koulutettujen kassa KOKO, Microsoft, Nokia, Solita Oy, Sähkötekniikan ja energiatehokkuuden edistämiskeskus STEK ja Tekniikan Akateemiset TEK.

148 971 kävijää vuoden 2022 aikana | 776 kävijää/päivä

Suunnitteilla olevat näyttelyt

Leikin voima

Leikin voima on kaikkia leikkimielisiä, erityisesti Heureka nuorimpia kävijöitä ja heidän läheisiään palveleva vaihtuva näyttely, jonka pääsanoma on leikin ja leikkisyyden tärkeys meille kaikille iästä riippumatta: leikki on onnellisen elämän perusta. Näyttelyn leikki-tieteellisen puutarhan leikit versovat tieteellisestä tutkimuksesta ja ne kattavat leikin keskeiset piirteet: hassutelman, luomisen, seikkailun, tutkimisen, uskalluksen ja välittämisen.

Näyttelyn tavoitteena on lisätä ymmärrystä leikin merkityksestä ja kannustaa kaikkia, niin lapsia kuin aikuisiakin, heittäytymään leikin maailmaan. Leikin voima puolustaa lasten oikeutta olla lapsia ja muistuttaa myös aikuisia sisäisestä lapsestaan. Näyttelyn tavoitteena on kaataa leikkeihin liitettyjä raja-aitoja: kaikki saavat leikkiä kaikenlaisia leikkejä eikä mitkään leikit ole sopimattomia jollekin. Näyttely on suunniteltu yhteistyössä laajan leikin ja varhaiskasvatuksen asiantuntijaverkoston kanssa ja sen tukijana toimii PPG Tikkurila Oyj.

Näyttely avattiin 4.2.2023.

Matkalla avaruudessa

Heureka suunnittelee ensimmäistä omatuotantoista avaruusnäyttelyään. Matkalla avaruudessa -näyttely esittelee läpileikkauksen tämän hetken avaruustoiminnasta sekä seuraavien noin 30 vuoden aikana toteutuvista suunnitelmista. Näyttelyn ydinviesti on: Olemme jo matkalla avaruudessa. Maa on paras avaruusaluksomme – pidetään siitä huolta!

Monipuolisen avaruustoiminnan taustalta löytyvät pohjimmiltaan yhteiset päämäärät: Miten suojelemme elämää Maassa? Onko elämä mahdollista muualla maailmankaikkeudessa? Pitäisikö meidän löytää elinkel-poinen paikka ihmiskunnan uudeksi asuinpaikaksi? Näyttelyssä kävijä tutustuu avaruustoimintaan maata kiertävällä avaruusasemalla toimivan miehistön jäsenen roolissa. Näyttelyssä toimitaan avaruusaseman lisäksi Kuussa ja Marsissa. Näyttely toteutetaan yhteistyössä suomalaisten ja kansainvälisten avaruusteknologian ja -tutkimuksen asiantuntijoiden sekä alan yritysten ja järjestöjen kanssa.

Näyttely avataan helmikuussa 2024.

Tiedepuisto Galilein arkkitehtuurikilpailu

Heureka toteutti vuosina 2021–22 yhteistyössä Aalto-yliopiston, Tampereen yliopiston ja Oulun yliopiston sekä Puutuoteteollisuus ry:n, Suomen Metsäsäätiön ja ympäristöministeriön puurakentamisen toimenpideohjelman kanssa kilpailun arkkitehtiopiskelijoille tiedepuisto Galilein kehittämiseksi. Kilpailu oli luonteeltaan ideakilpailu, jonka tavoitteena oli löytää tiedekeskus Heurekan ulkonäyttelyalueelle innovatiivisia, elämysvoimaisia ja tiedekeskuksen sisältötarjontaan sopivia puurakenteisia ehdotuksia. Ehdotusten tuli lisätä alueen huomioarvoa, käyttöastetta, viihtyvyyttä tai muutoin kehittää alueen vuorovaikutteista elämystarjontaa. Voittajaksi valittiin kilpailuehdotus ”Tiamat” (alla kuvassa), jonka teki Meri Korpela Tampereen yliopiston arkkitehtuurin yksiköstä. Idean toteuttamista tutkitaan voittaneen kilpailuehdotuksen pohjalta.

Planetaario

Planetaarion uudistamisen suunnittelu aloitettiin vuonna 2022. Esisuunnittelun myötä haettiin ja saatiin opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustus, jonka turvin uudistus hankkeistetaan. Lähivuosina planetaarion koko esitystekniikka ja sisäkupu uusia sekä kävijäkokeista ja esteettömyyttä kohenetaan.

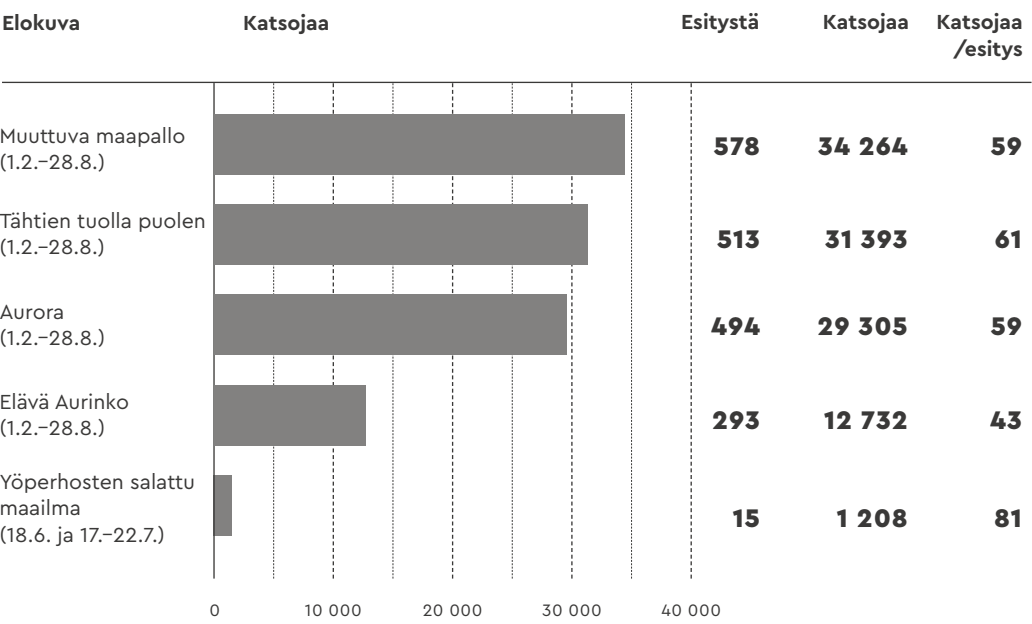
Planetaarion tiede-elokuvat sisältyvät Heurekan pääsylippuun ja ovat tarjolla kaikille yli viisivuotiaille vierailijoille. Heurekan kävijäkyselyiden perusteella planetaariokokemus on yksi tiedekeskuksen mieleenpainuvimmista elämyksistä. Monet katsovat vierailunsa aikana jopa useamman elokuvan.

Vuosi 2022 alkoi planetaariossakin koronapandemian aiheuttamien rajoitusten varjostamana. Esitykset päästiin aloittamaan vasta helmikuusta alkaen ja silloinkin vielä yleisömäärärajoituksin. Maaliskuussa esityksiä voitiin pitää jo ilman rajoituksia. Elokuun lopussa planetaario suljettiin jälleen loppuvuodeksi kiinteistössä aloitetun ilmanvaihdon remontin vuoksi. Esityksiä ehdittiin kuitenkin pitää seitsemän kuukauden aikana, ja etenkin heinä- ja elokuussa katsojia oli runsaasti. Vuoden 2022 aikana planetaariossa elokuvia näki kaikkiaan 108 902 katsojaa.

Vuoden 2022 ohjelmisto oli sama kuin edellisvuoden joulukuun ohjelmisto sillä erotuksella, että torstai-iltojen Yöperhosten salattu maailma poistui viikoittaisesta elokuvavalikoimasta. Tuoreimpana elokuvana esitettiin joulukuussa 2021 lanseerattua Muuttuvaa maapalloa (Dynamic Earth), joka pureutuu Maan ilmastoon ja hiilen kiertoon planeettamme ekosysteemissä. Elokuva täydentää Katastrofien keskellä -näyttelyn sisältöä. Ohjelmistossa säilyi myös Elävä Aurinko (The Sun: Our Living Star), jossa syvennytään muun muassa Auringon rooliin planeettamme elämää ylläpitävänä voimana. Myös vuonna 2020 ohjelmistoon tulleiden suosittujen eksoplaneetoista kertovan Tähtien tuolla puolen (Beyond the Sun) ja mystisistä revontulista kertovan Aurora (Árora) elokuvien esittämistä jatkettiin.

Elokuvien lisäksi keväällä tuotiin takaisin kouluohjelmavalikoimaan vuoden 2021 aikana uudistettu, opastettu Avaruuden ikkunat -esitys. Kyseessä on kouluryhmien ennakkoarattava ohjelma, joka on tuotettu Heurekassa.

Planetaarion ohjelmisto, esitykset ja katsojamäärät vuonna 2022

Katsojia yhteensä: 108 902 | Esityksiä yhteensä: 1 893 | Katsojaa/esitys: n. 58

Tapahtumat

Tapahtumat syventävät ja elävöittävät Heurekan tarjontaa, nostavat esille ajankohtaisia teemoja sekä houkuttelevat uusia kävijöitä tiedekeskukseen ja tieteiden pariin. Tapahtumat luovat kohtaamisia, laajentavat kävijöiden ymmärrystä eri aihepiireistä ja lisäävät kiinnostusta tieteeseen. Tapahtumissa oivaltavia tiede-elämyksiä luodaan mieleenpainuvilla ja ennakkoluulottomilla tavoilla positiiviseen kävijäkokemukseen panostaen. Heureka järjestää tapahtumia laajan kumppani- ja yhteistyöverkostonsa kanssa perheille, aikuisyleisöille sekä koululaisille ja opiskelijoille ja opetusalan ammattilaisille.

Perhekävijöille ja koululaisille suunnatuissa tapahtumissa on innostavaa ohjelmaa ja tekemistä: ohjattuja laboratorio- ja työpajaohjelmia, tiedeteatteri- ja Tiedettä pallolla -esityksiä, kumppaneiden osallistavia esittelypisteitä sekä asiantuntijakohtaamisia. Vuosittain on myös aikuisille suunnattuja H18-tapahtumia, joista Halloween- ja ystävänpäiväteemaiset tapahtumat ovat olleet suosituimpia. Opetusalan ammattilaisille suunnattuja opettaja- ja varhaiskasvatusiltoja järjestetään uusien näyttelyiden ja hankkeiden ajankohtaisista teemoista sekä tiedekasvatusaiheista. Vuonna 2022 Heurekassa järjestettiin kaikkiaan 18 tapahtumaa, joista kaksi oli H18-aikuisten iltoja ja kolme opettajailtoja.

Vuonna 2022 toteutuneet tapahtumat

Aika	Tapahtuma	Osallistujia
14.-18.2.	Koululaisten avaruusviikko	569
11.3.	H18: Sankareiden ilta	525
24.3.	Opettajailta, teemana kemia	116
26.3.	Varautumisen mestarit -perhepäivä	2 216
23.4.	Lasten lääketieteen päivä	2 020
21.5.	SuperPUU -perhepäivä	1 149
1.6.	Tutkitun tiedon teemavuoden päätöstapahtuma	2 612
18.6.	Tutkimisen leikkikenttä: Hyönteispäivä	2 341
20.8.	Tutkimisen leikkikenttä: Kasvipäivä	839
3.9.	Tutkimisen leikkikenttä: Kivipäivä	891
10.9.	iGem-työpajapäivä	200
22.9.	Opettajailta, teemana tekoäly	65
24.9.	Älyä kone -perhepäivä	1 006
11.10.	Lasten hackathon Inclusive cities	48
14.10.	Kemian päivä ja yö	2 251
28.10.	H18: Halloween	1 442
26.11.	Tiedettä taiteesta -työpajapäivä	700
1.12.	Opettajailta, teemana avaruus	79
Yhteensä		19 069

Oppimisohjelmat ja oppimateriaalit

Heurekan toiminnalliset oppimisohjelmat yhdistävät eri tieteitä ja teknologiaa monialaisesti ja innostavasti. Ne syventävät tiedeoppimista sekä kannustavat lapsia ja nuoria STEM-aloille (Science, Technology, Engineering and Mathematics). Oppimisohjelmat kehittävät tiede- ja tutkimusosaamista sekä työelämätaitoja, luovaa ongelmaratkaisukykyä ja vastuullisuutta.

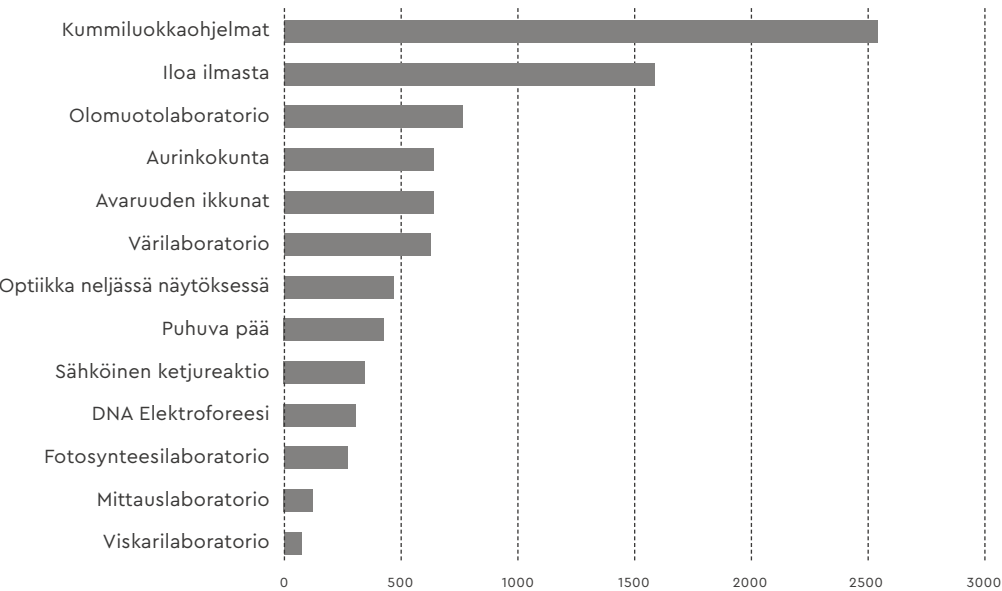
Innoittajien vetämiä oppimisohjelmia toteutetaan Heurekan monipuolisissa oppimisympäristöissä: laboratorioissa, työpajoissa, Ideaverstaalla, Makerspace-tilassa, tiedeteatterissa ja planetaariossa sekä Rottakoripallo- ja Tiedettä pallolla -näyttelykohteilla. Oppilaitosryhmät ja yritykset voivat varata ohjelmia ennakoon. Vapaa-ajan kävijöille ohjelmia esitetään ilman ennakokovarausta. Ohjelmia pidetään myös tiedeleireillä ja tiedekerhoissa Heurekassa ja etätoteutuksina. Lisäksi Heurekan vaikuttavuus ulottuu tiedekeskuksen ja Suomen rajojen ulkopuolelle esimerkiksi Pop-up Heurekan ja Tiedesirkuksen esityksinä. Vuonna 2022 tuotettiin yhteensä 24 uutta oppimisohjelmaa koulutarjontaan,

kummiluokkavierailuihin, tiedeleireille ja -kerhoihin sekä tapahtumiin.

Heurekan oppimateriaalit tukevat oppimista kokemuksellisuuden, havainnoinnin, pohdinnan ja soveltamisharjoitusten kautta. Oppimateriaalit orientoivat ja syventävät Heureka-vierailua koulussa tehtävien ennakko- ja jälkitehtävien avulla tai näyttelykäynnin yhteydessä toteutettavilla tehtävillä. Moni- ja laaja-alaiset oppimateriaalit ovat ilmiölähtöisiä ja kokemuksellisia. Ne tuotetaan yhdessä kumppaneiden kanssa.

Vuonna 2022 tarjottiin verkkosivuilta ladattavia oppimateriaaleja ja tehtäviä SuperPUU- ja Katastrofien keskellä -näyttelyihin sekä päänäyttelyn Tekoäly-, Suolistossa suhisee- ja Sähkölä-näyttelyihin, kuten myös Heurekan kivipuistoon ja tiedepuisto Galilein hyötykasvipolulle. Oppimateriaalikokonaisuuksia tuotettiin myös Fotosynteesiohjelman tueksi sekä GeeniUs-, ESERO- ja OTA-hankkeissa.

Oppilaitosryhmille pidettyjen ohjelmien yleisömääriä vuonna 2022

Oppimisohjelmia pidetään Heurekassa ennakovarattavina esityksinä erityisesti kouluryhmille. Vuonna 2022 niitä koki Heurekassa noin 9 000 ja etänä noin 1 600 oppilasta. Vapaa-ajankävijöille tarjottavista yleisöohjelmista ns. walk-in -laboratoriokokeisiin osallistui vuoden aikana yli 17 000 Heureka-vierailijaa, tiedeteatteriesityksiä näki yli 14 000 ja Tiedettä pallolla -esityksiä yli 4 000 kävijää. Rottakoripallo-kohteen esityksiä ihasteli noin 22 000 katsojaa.

Ideaverstas ja Makerspace

Käsillä tekeminen, luovuus sekä helposti lähestyttävät tavat rakentaa, kokeilla ja kehittää ovat Ideaverstaan ja Makerspace-toimintojen keskiössä. Alkuvuodesta koronarajoitusten purkaututtua Ideaverstaan suosikit Leijuta ja lennätä sekä Suunnittele mäkiauto palautettiin näyttelyalueelle ja avattiin yleisölle koko laajuudessaan. Heurekan Makerspace-tilassa (aiemmin Ahaa-ahjo) tarjottiin kuukausittain toimintaa kävijöille tietokoneohjattujen valmistuslaitteiden, kuten laser- ja vinyylileikkurin sekä 3D-tulostimien parissa. Heurekan tiedeleireille, tiedekerhoihin ja tapahtumiin kehitettiin useita innovointiin, rakentamiseen, materiaalituntemukseen sekä tekoälyyn ja robotiikkaan kytkeytyviä työpajoja. Partcon (Elgood Oy) kanssa tehtiin yhteistyötä muun muassa Micro:bit-mikrokontrollereita hyödyntävissä ja tekoälyn ohjaamissa robottikäsivarsiohjelmissa.

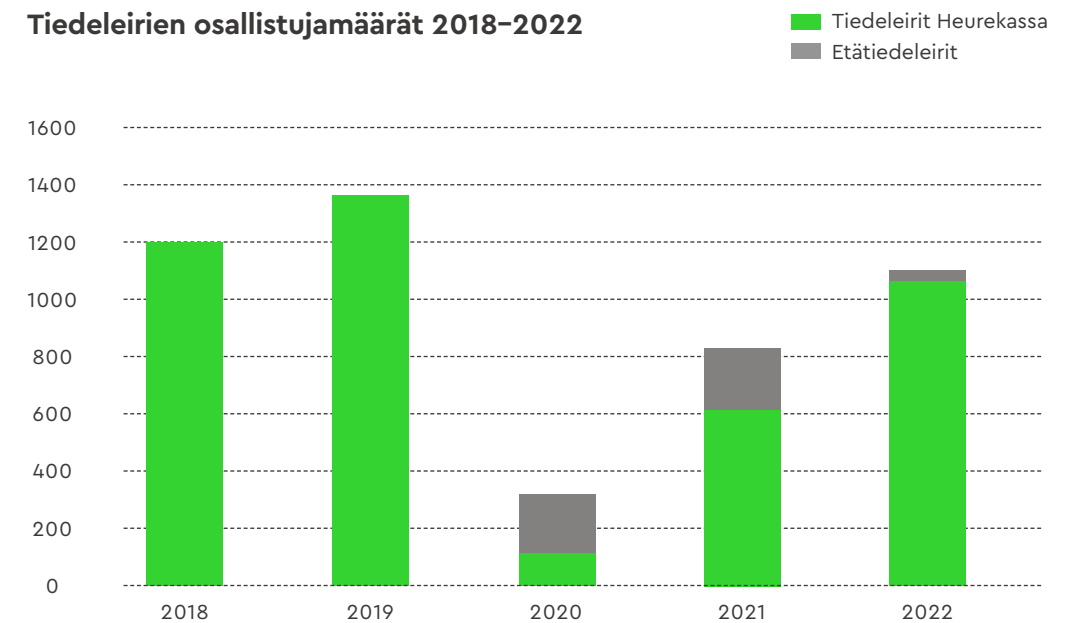
Heurekan tiedeleirit ja tiedekerhot

Koulujen loma-aikoina Heurekassa järjestetään monitieteisiä ja elämyksellisiä leirejä, jotka innostavat lapsia ja nuoria tieteen ja teknologian pariin. Vuonna 2022 tiedeleirejä järjestettiin sekä paikan päällä Heurekassa että etänä. Talvilomaviikolla 8 tarjottiin 7–12-vuotiaille kahden päivän mittaisia tiedeleirejä Heurekassa ja 2 tunnin mittaisia etätiedeleirejä. Kesällä ja syksyllä tiedeleirit järjestettiin ainoastaan paikan päällä Heurekassa, koska etäleirien kysyntä osoittautui vähäiseksi. Kesäleirit olivat viikoilla 23–28 ja 31 viikon mittaisia sekä viikolla 32 kolmipäiväisiä päiväleirejä. Syyslomaviikolla 42 tiedeleirit toteutettiin paikan päällä kahden päivän mittaisina päiväleireinä.

Heurekan tiedekerho tarjoaa harrastustoimintaa 7–12-vuotiaille paikan päällä Heurekassa torstai-iltaisin sekä keskiviikkoisin etänä. Tiedekerhossa lapset tutustuvat tieteellisiin ilmiöihin kokeilujen, havainnoinnin ja tutkimusten avulla. Tiedekerhoihin osallistui vuonna 2022 yhteensä 97 lasta, joista 69 Heurekassa järjestettyyn kerhoon ja 28 etätiedekerhoihin.

Lisäksi lukuvuonna 2022–2023 Heurekassa järjestään tiistaisin ja keskiviikkoisin vantaalaisille 4.–9.-luokkalaisille Tiedeiltapäiviä osana Vantaan kaupungin tukemaa Harrastusten Vantaa -toimintaa. Tiedeiltapäivissä tutkitaan luonnon ilmiöitä mm. Heurekan laboratorioissa, työpajoissa, Ideaverstaalla, Makerspaceissa, tiedeteatterissa, planetaariossa ja näyttelyissä. Toimintaan on osallistunut syksyn aikana 58 oppilasta, joista 44 on ollut alakoululaista ja 14 yläkoululaista.

Tiedeleirien osallistujamäärät 2018–2022

Heurekan tiedeleireille osallistui vuonna 2022 yhteensä 1 101 lasta, joista 1 069 Heurekassa pidettyihin leireihin ja 32 etänä. Koronapandemian aikana etäleirit olivat kysytympiä.

Oppimista kehittävät hankkeet

Heureka on mukana sekä kansallisissa että kansainvälisissä oppimista, opettamista ja opettajuutta kehittämissä hankkeissa. Tulevaisuuden työelämän, kestävä kehityksen ja monialaosaamisen tarpeita silmällä pitäen hankkeissa luodaan ja levitetään tiedekasvatustalleja ja -menetelmiä. Lisäksi Heurekalla on edustaja kansallisessa LUMA-neuvottelukunnassa, Tiedeopetusyhdistyksen ja Tähtitieteellinen yhdistys Ursan hallituksissa ja ESA:n koulutusalan neuvottelukunnassa.

Vuonna 2022 Heureka oli mukana seuraavissa hankkeissa:

- **ESERO European Space Education Resource Office** kasvattaa STEM-kiinnostusta ja avaruusalaa osaamista opettajien täydennyskoulutusten, tapahtumien ja oppimateriaalikokonaisuuksien avulla Euroopan avaruusjärjestö ESA:n sekä Jenny ja Antti Wihurin rahaston tukemana.
- **GeeniUs**, jota rahoittaa Tieteen tiedotus ry, lisää ymmärrystä geenitutkimuksesta ja geenipankeista oppimateriaalisallöin, työpajoin ja kiertävän Pop-up Heureka tiedeshow'n avulla. Hankkeen kiertue toteutettiin loka-kuussa Turussa, Oulussa, Jyväskylässä, Tampereella ja Helsingissä.
- **Finix** on Suomen Akatemian yhteydessä toimivan Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittama hanke, jossa kehitetään Suomeen tekstiilituotannon ja -kulutuksen järjestelmää edistämään kestävä kehitys maailmanlaajuisesti.
- **OTA** (Online Teaching Advancement) on Erasmus+ -hanke, joka yhdistää taiteen ja matemaattiset aineet. Oppimateriaalia, jossa fysiikkaa, kemiaa ja matematiikkaa yhdistettiin kuvataiteen klassikoihin, pilotoitiin Heurekan opettaja- ja yleisötapahtumissa.
- **Tutkimisen leikkikenttä** on monitieteinen elinikäisen oppimisen hanke, joka toteutettiin Jenny ja Antti Wihurin rahaston tuella. Hankkeessa varhaiskasvatiksikaisille lapsille ja senioreille luotiin sosiaalisen oppimisen ympäristöjä ja yhteisiä tutkimushetkiä, oppimiselämyksiä sekä kohtaamisia tapahtumien ja kerhotoiminnan avulla.
- **GenerationAI** on Suomen Akatemian yhteydessä toimivan Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittama konsortiohanke, joka käynnistettiin loppuvuodesta. Hankkeessa käsitellään tekoälyn ja datalähtöisen teknologian aiheita erilaisten ja eri kohderyhmille suunnattujen tapahtumien ja oppimisohjelmien kautta.
- **StarT** on Luma-keskus Suomen koordinoima yhteisöllinen projektioppimisohjelma, joka tukee monialaisten oppimiskokonaisuuksien ja teemaopintojen toteuttamista varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.
- **TuKoKe** Tutki-kokeile-kehitä -kilpailua koordinoi Kehittämiskeskus Opinkirjo ja Tekniikan Akateemiset TEK.

Suomalaisen tiedepääoman kartuttamishanke FINSICI

Suomalainen tiedepääoma ja sen kartuttaminen (Fostering Finnish Science Capital eli FINSICI) on tutkimus- ja kehityshanke, jota rahoittaa Strategisen tutkimuksen neuvosto. FINSICI-hankkeessa ovat mukana Heurekan ja Suomen tiedekeskukset ry:n lisäksi Turun, Helsingin ja Itä-Suomen yliopistot sekä Skope ry.

FINSICI tutkii ja etsii keinoja, joiden avulla nykyistä laajemmalla ja monimuotoisemmalla joukolla olisi paremmat edellytykset ymmärtää maailmaa ja sen monimutkaisia ilmiöitä. FINSICI pyrkii vahvistamaan ihmisten kykyä tunnistaa oikea tieto väärästä ja tehdä luotettavaan tietoon perustuvia päätöksiä arjessaan. Hankkeen lähtöoletuksena on, että tiedepääoman kartuttaminen edistää yhteiskunnan oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta vahvistamalla tutkitun tiedon saavutettavuutta. Heurekan vastuulla olevassa työpaketissa tiedettä demokratisoidaan yhteistyössä koko Suomen tiedekeskusverkoston kanssa tutkimalla

ja kehittämällä uusia osallistumisen muotoja uusille yleisöryhmille yhteiskehittämisen keinoin.

Vuonna 2022 FINSICI toteutti tiedepääomakyselyn tiedekeskuskävijöille. Yhteensä 320 kävijää vastasi tiedeidentiteettiä ja -asennetta koskeviin väittämiin eri tiedekeskuksissa Heureka mukaan lukien. Myöhemmin noin 30 kävijää osallistui tiedepääomahaastatteluun, jossa kartoitettiin laajemmin ihmisten suhdetta tieteseen. Nuorten kanssa toteutettiin työpajasarja ”nuorten tiedekokeiluja”. Lisäksi toteutettiin yli 60-vuotiaille suunnattu Tiedetanssit-tapahtuma.

Kansainvälinen Heureka

Heureka osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön taatakseen toimintansa korkean tason, kehittääkseen tiedekeskusalaan sekä edistääkseen näyttelyidensä ja palvelujensa vientiä. Heurekan vientitoiminta on esitelty sivulla 31.

Heureka on Euroopan avaruusjärjestö ESA:n rahoittaman European Space Education Resource Office -verkoston Suomen yhteyspiste ESERO Finland (www.esero.fi). Heureka koordinoi kansallisen verkoston toimintaa Suomessa ja on edustettuna ESA:n koulutusalan neuvottelukunnassa. Verkoston toimintaa rahoittaa Euroopan avaruusjärjestö ESA:n lisäksi Jenny ja Antti Wihurin rahasto.

Heureka on seuraavien kansainvälisten yhteistyöjärjestöjen jäsen:

ASPAC, The Asia Pacific Network of Science & Technology Centres (Aasian tiedekeskusliitto)
ASTC, Association of Science-Technology Centers (Kansainvälinen tiedekeskusliitto)
Ecsite, European Network of Science Centres and Museums (Euroopan tiedekeskusliitto)
EIT Raw Materials (Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin raaka-ainekonsortio)
EUSEA, European Science Events Association (Euroopan tiedetapahtumien järjestäjien liitto)
ICOM, International Council of Museums (Kansainvälinen museoneuvosto)
IMERSA, Immersive Media Entertainment, Research, Science & Arts (Immersiivisen median yhteisö)
IPS, International Planetarium Society (Kansainvälinen planetaarioyhdistys)
NPA, Nordic Planetarium Association (Pohjoismaiden planetaarioyhdistys)
NSCA, Nordic Science Centre Association (Pohjoismaiden tiedekeskusliitto)
VSA, Visitor Studies Association (Kansainvälinen kävijätutkimusseura)

Heureka osallistuu itävaltalaisen Museum Boosterin ja saksalaisen Fraunhofer-instituutin organisoimaan Future Museum -hankkeeseen, jossa tutkitaan museoiden yleisösuhdetta ja digitalisaation mahdollisuuksia. Hankkeessa on kymmeniä museoita Euroopasta ja Pohjois-Amerikasta.

Heureka haki ja sai järjestettäväkseen maailman ensimmäisen tiedekeskusalan International Directors Forumin 14.–17.11.2023. Foorumi kokoaa yhteen maailman kaikki kuusi alueellista tiedekeskusverkostoa.

Henkilöstö ja organisaatio

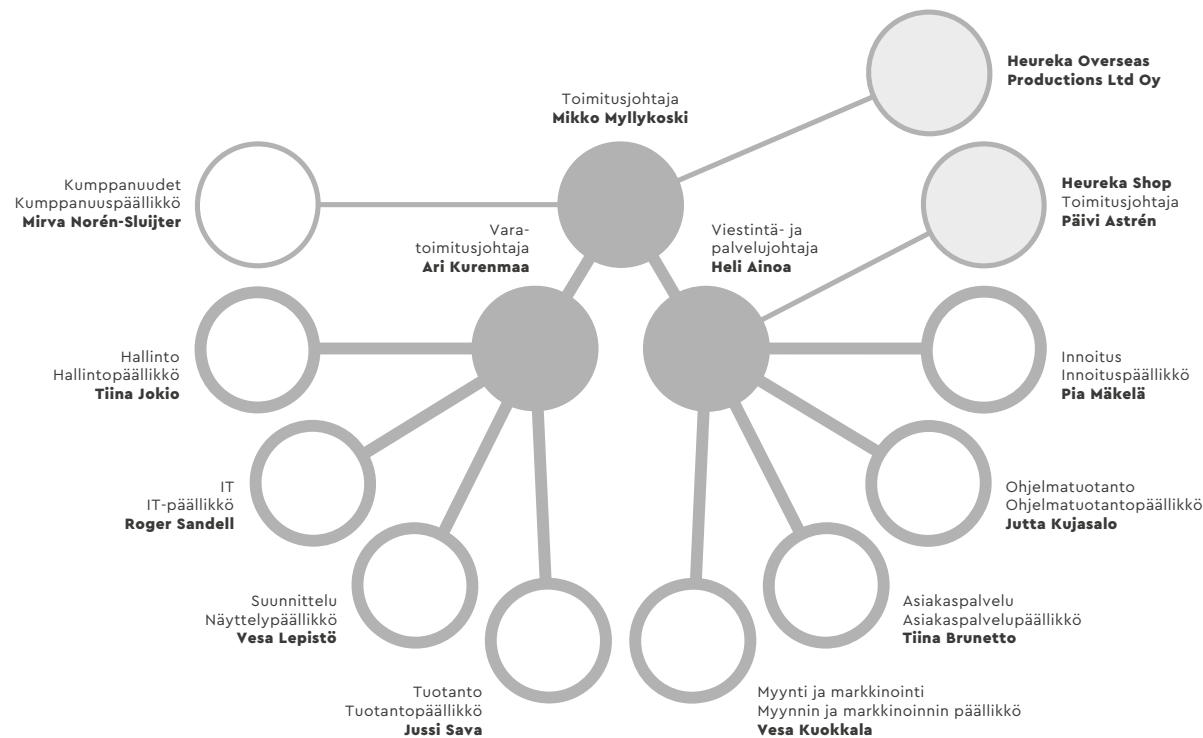
Tiedekeskussäätiön palveluksessa oli vuoden 2022 lopussa 65 vakituista (2021: 65), 5 (9) määräaikaista sekä 17 (16) osa-aikaista työntekijää. Henkilötyövuosien kokonaismäärä oli 77 (71). Henkilötyövuosien määrä nousi koronavuosia edeltävälle tasolle, koska pystyimme palvelemaan kävijöitä normaalisti lähes koko vuoden. Lisäksi Heurekassa työskenteli vuoden aikana muutama oppivelvollisuus- ja työharjoittelija sekä siviilipalvelusmies. Henkilöstökulujen osuus kaikista kuluista oli 46 % (47 %) eli 5,1 (4,5) miljoonaa euroa. Sairauspoissaolopäiviä oli 13 (8) päivää/henkilö. Valtakunnallinen kaikkien palkansaajien tuorein vertailuku 9,3 on vuodelta 2021 (Tilastokeskus).

Vapaaehtoistoiminta käynnistyi koronapandemian aiheuttaman tauon jälkeen uudelleen 14.3.2022. Vuoden aikana vapaaehtoistoimintaan osallistui 45 henkilöä, joista neljä oli vuoden aikana aloittaneita uusia vapaaehtoisia. Vapaaehtoisuoroja tehtiin yhteensä 1 770 tuntia.

Työhyvinvointi on toimintamme painopiste. Vuoden 2022 työhyvinvointikyselyn tulokset kohentuivat edelliskerrasta strategiassa asetetulle tavoitetasolle (v. 2022 3,5/4 ja v. 2019 3,3/4). Vuoden aikana päälliköille järjestettiin esihenkilövalmennusta aiemman koulutuksen pohjalta. Sekä esihenkilöt että halukkaat työntekijät suorittivat Työhyvinvointikortti-koulutuksen. Työntekijöille järjestettiin myös valmennusta vuorovaikutustaidoista. Koko henkilökunnalle tarkoitettuja perjantaiseminaareja pidettiin 34 kertaa.

Heureka haluaa strategiansa mukaisesti panostaa vastuullisuuteen ja pienentää haitallisia ympäristövaikutuksia. Heurekan ensimmäinen hiilijalanjäljen mitaus tehtiin tammikuussa 2022. Syksyllä järjestettiin yhteistyössä Kierrätyskeskuksen asiantuntijan kanssa Vihreä kädenjälki -työpajoja, joiden tavoitteena oli kerätä henkilöstöltä ideoita Heurekan toiminnan kehittämiseksi ekologisesti vastuullisemmaksi. Heureka käynnistettiin myös Ekokompassi-ympäristöohjelman laatiminen. Tavoitteena on saada Heureka ympäristösertifikaatti vuoden 2023 aikana.

Heurekan organisaatio 31.12.2022

Tiedekeskussäätiön taustayhteisöt

Aalto-yliopisto
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Helsingin yliopisto
Opetusalan ammattijärjestö OAJ
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK
Tieteellisten seurain valtuuskunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki

Tiedekeskussäätiön hallitus 31.12.2022

Markku Kuula
Puheenjohtaja

Susanna Blomqvist
Päivi Laakkonen
Anniina Pylsy
Lea Ryyänen-Karjalainen

Samuli Siltanen
Timo Valtonen
Tapani Vuorinen
Vesa Välimäki

Tiedekeskussäätiön valtuuskunta 31.12.2022

Kaarle Hämeri
Puheenjohtaja

Otto Aalto
Juha Antila
Hussein al-Tae
Päivi Enden
Jarkko Haanpää
Säde Heikinheimo
Minna Heikkinen
Eeva Helén
Antti Karetie
Mervi Karikorpi

Vesa Kupila
Pirjo Kääriäinen
Tuomas Laiho
Lasse Laitinen
Markku Leskelä
Miia Lindell
Pasi Liukkonen
Yrjö Neuvo
Pirkko Niemi
Panu Nykänen

Ari-Matti Näättänen
Kirsi Peltonen
Varpu Peltonen
Pasi Pesonen
Ellen Pessi
Mika Rautio
Tuuli Toivonen
Mikko Vieltojärvi

Heurekan kunniajäsenet 1989–2022

Eeva Ahtisaari
Kalevi Alén
Kaarina Dromberg
Jan Fast
Leif Fast
Paul Fogelberg
Jarkko Hautamäki
Erkki Huurtamo
Jouko Joensuu
Matti Karjalainen
Toivo Katila

Timothy Kopra
Erkki Kurenniemi
Lauri Lairala
Olli Lehto
Martti Lipponen
Olli Lokki
Tapio Markkanen
Hannu I. Miettinen
Carl G. Nordman
Heikki Oja
Ernst Palmén

Simo Parpola
Per-Edvin Persson
Maija Pohjakallio
Yrjö Pessi
Harry Pyykkö
Timo Relander
Päivi Setälä
Riitta Uosukainen
Paavo Uronen
Matti Virtanen
Johan Wrede

Talous

Tiedekeskus Heurekan toiminnasta vastaa Tiedekeskussäätiö sr. Säätiön tulojen tukijalat ovat Vantaan kaupungin avustus käyttömeneihin sekä opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustus. Vantaan avustus oli 3,7 miljoonaa euroa ja opetus- ja kulttuuriministeriön 2,7 miljoonaa euroa. Säätiön oman toiminnan tuotoista keskeisin on pääsylipputuotot, joita oli 3,1 miljoonaa euroa. Muita merkittäviä omia tuottoja ovat kumppanuus-, alivuokra- sekä tiedeleirituotot. Lisäksi tiedeyhteisön tuottaman tutkimustiedon merkittävä osuus sekä elinkeinoelämän tuki ovat Heurekan toiminnalle elintärkeitä. Näiden toimintojen huomattava arvo jää varsinaisen tilinpidon ulkopuolelle.

Oman toiminnan tuotot nousivat selvästi edellisvuodesta koronavirustilanteen hellitettyä. Oman toiminnan tuottojen osuus oli siten 43 % kaikista tuotoista. Pääsymaksutuottojen osuus koko toiminnan rahoituksesta oli 28 %. Keskimääräinen pääsymaksutulo kävijää

kohden laski 1,2 % ja oli 11,17 euroa. Kävijämäärien nousu kasvatti myös vuokratuottoja. Kumppanuustuottoja eli yritys yhteistyö- ja kohdetuottoja oli vuoden 2021 tapaan yli miljoona euroa ja niiden osuus tuotoista oli yli 9 %.

Arvioitua suuremmasta kävijämäärästä johtuen säätiön tulos oli 0,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Oman pääoman osuus taseen loppusummasta vahvistui hieman ja oli 57 % (56 %). Säätiö on edelleen velaton. Investointeja tehtiin yhteensä 0,1 miljoonalla eurolla. Vuoden 2022 aikana aloitimme planetaarion tekniikan merkittävän uudistusinvestoinnin valmistelut. Opetus- ja kulttuuriministeriö on päättänyt tukea tätä investointia kahden miljoonan euron erityisavustuksella.

Tiedekeskussäätiön tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö BDO Oy päävastuullisena tilintarkastajanaan Eeva Koivula, KHT.

Heurekan rahoitusrakenne vuonna 2022

Oman toiminnan tuotot	€	%
Pääsymaksut	3 069 473,16	27,7 %
Vuokratuotot	317 205,43	2,9 %
Yritysyhteistyö	141 516,28	1,3 %
Kohdetuotot	875 357,38	7,9 %
Vientitoiminnan tuotot	68 602,89	0,6 %
Muut tuotot	279 530,94	2,5 %
Yhteensä	4 751 686,08	42,8 %
Yleisavustukset	€	%
Opetus- ja kulttuuriministeriö	2 670 000,00	24,1 %
Vantaan kaupunki	3 673 747,24	33,1 %
Yhteensä	6 343 747,24	57,2 %
Rahoitus yhteensä	11 095 433,32	100 %

Tunnusluvut

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut on määritelty Heurekan, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Vantaan kaupungin välisessä aiesopimuksessa Heurekan toimintaedellytysten turvaamiseksi. Tunnusluvut on laskettu kolmen vuoden keskiarvoina. Tavoite on merkitty sulkuihin.

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut	2020–2022
1. Heurekan kävijämäärä (>300 000)	182 756
2. Koululaiskävijöiden määrä (>55 000)	21 193
3. Suositeltavuus kävijätutkimuksessa (>82 %)	91
4. Pääkaupunkiseudun ulkopuolelta tulleet kävijät (>50 %)	52
5. Kävijöitä per henkilötyövuosi (>3 500)	2 521
6. Omarahoitusosuus (>43 %)	38
7. Taloudellinen tulos (>0 euroa)	315 654
8. Omavaraisuusaste (>20 %)	54
9. Kohdennettu ulkopuolinen rahoitus (>500 000 euroa tuloutettu vuodessa)	925 493
10. Tytäryhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto (>2,2 milj. euroa)	1 390 767

Tuloslaskelma

	2022	2021
Tuotot		
Pääsymaksut	3 069 473,16	1 348 048,51
Vuokratuotot	317 205,43	137 436,78
Yritysyhteistyön tuotot	141 516,28	179 000,00
Muut oman toiminnan tuotot	1 209 789,97	1 058 752,15
Tuotot yhteensä	4 737 984,84	2 723 237,44
Kulut		
Näyttelyt ja suunnittelu	-1 910 452,16	-2 000 032,71
Tuotanto	-768 531,16	-666 582,61
Ohjelmatuotanto	-980 810,18	-784 224,58
Myynti ja markkinointi	-1 110 002,47	-885 990,13
Asiakaspalvelu	-396 988,60	-281 455,49
Innoitus	-632 718,97	-501 901,46
IT	-451 947,89	-414 817,14
Johto ja hallinto	-1 368 947,14	-1 175 646,38
Kiinteistö ja puisto	-2 908 817,29	-2 348 088,05
Vientitoiminnan kulut	-70 684,08	-39 240,29
Poistot	-313 700,49	-316 546,34
Kulut yhteensä	-10 913 600,43	-9 414 525,18
Kulujäämä	-6 175 615,59	-6 691 287,74
Muut tuotot	0,00	964 004,31
Rahoitustuotot ja -kulut	3 530,32	-9 046,44
Oman toiminnan kulujäämä	-6 172 085,27	-5 736 329,87
Yleisavustukset		
Opetus- ja kulttuuriministeriö	2 670 000,00	2 660 000,00
Vantaan kaupunki	3 673 747,24	3 603 741,72
Yleisavustukset yhteensä	6 343 747,24	6 263 741,72
Tilikauden yli-/alijäämä	171 661,97	527 411,85

Tase

	31.12.2022	31.12.2021
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Pitkävaikutteiset menot	497 043,92	556 469,41
Aineelliset hyödykkeet	852 175,18	1 045 283,37
Osakkeet ja osuudet	287 914,10	137 914,10
Pysyvät vastaavat	1 637 133,20	1 739 666,88
Vaihtuvat vastaavat		
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	150 000,00
Lyhytaikaiset saamiset	883 127,85	688 137,23
Rahat ja pankkisaamiset	2 545 955,48	2 297 612,50
Vaihtuvat vastaavat	3 429 083,33	3 135 749,73
Vastaavaa	5 066 216,53	4 875 416,61
Vastattavaa		
Oma pääoma	2 864 382,70	2 692 720,73
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 201 833,83	2 182 695,88
Vastattavaa	5 066 216,53	4 875 416,61

Kumppanuudet

Heurekan kehittämisen mahdollistaa monipuolinen yhteistyö useiden organisaatioiden kanssa. Kumppaneiltaan Heureka saa sekä arvokasta asiantuntemusta että rahoitusta. Heureka tekee pitkäjänteistä yhteistyötä yhteiskuntavastuullisten organisaatioiden kanssa, jotka jakavat kiinnostuksen tieteeseen ja haluavat tukea tiedepääoman kartuttamista, tiedekasvatusta ja tiedeviestintää. Heureka kokoaa tarjontansa temaattisiksi vaikuttavuusohjelmiksi, jotka tarjoavat kumppaneille monipuolisia mahdollisuuksia yhteistyöhön.

Vuonna 2021 käynnistyneen Tekoäly ja robotiikka -vaikuttavuusohjelman 11 aktiivisen kumppaniorganisaation kanssa vietettiin kesällä 2022 Tekoäly-näyttelyn avajaisia. Ohjelmassa tuotettiin vuoden aikana näyttelyn lisäksi oppimissisältöjä sekä erilaisia yleisö- ja sidosryhmätapahtumia.

Vuonna 2021 käynnistynyt elinikäisen leikin tematiikkaan nojautuva Leiki ja tutki -vaikuttavuusohjelma jatkui vuonna 2022 Leikin voima -näyttelyn suunnittelun merkeissä. Ohjelman sisällä toteutettiin myös suuren suosion saanut Tutkimisen leikkikenttä -hanke Jenny ja Antti Wihurin rahaston tuella. Hankkeessa toteutettiin kolme yleisötapahtumaa sekä senioreille ja lapsille suunnattu kädentaitokerho, varhaiskasvatusikäisten etätiedekerho ja modernisoitiin Heurekan Lasten laboratorio. Leiki ja tutki -vaikuttavuusohjelman näyt-

tely Leikin voima aukeaa helmikuussa 2023 ja samasta teemasta tuotetaan myös erilaisia oppimissisältöjä ja tapahtumia.

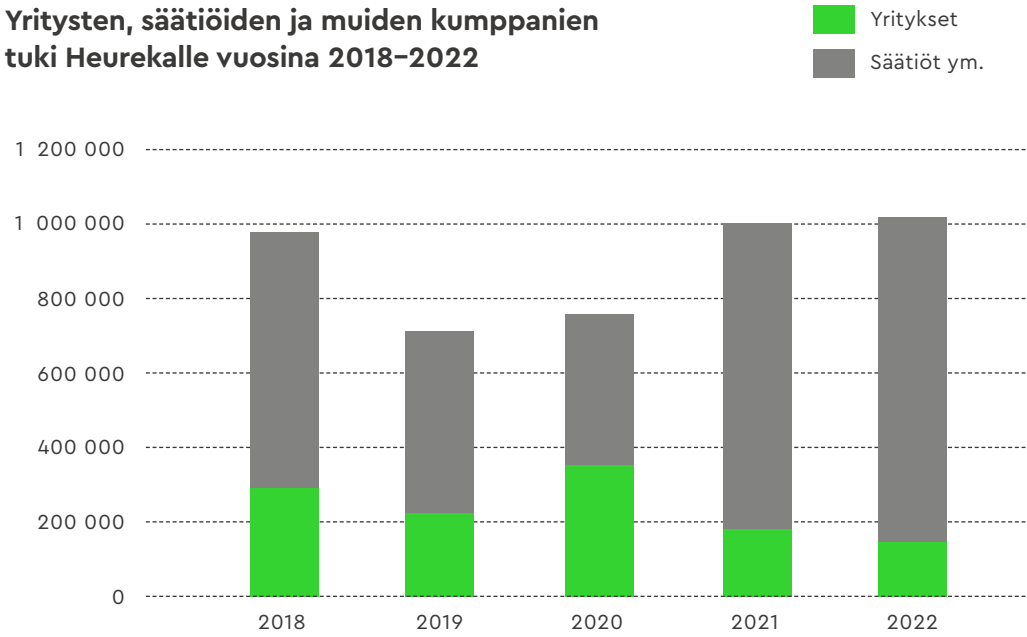
SuperPUU-vaikuttavuusohjelma sai syksyllä 2022 upean päätöksen, kun ohjelmassa mukana olleet kumppanit kutsuttiin tiedepuisto Galilein puuarkkitehtuurikilpailun voittajan julkistamistilaisuuteen. Lisäksi syksyllä 2022 SuperPUU-näyttely palkittiin kansainvälisesti laajasti arvostetulla Red Dot -muotoilupalkinnolla Brands & Communication Design 2022 -sarjassa.

Luonnonkatastrofit ja resilienssi -vaikuttavuusohjelmassa Katastrofien keskellä -näyttelyn ohien tuotettiin laaja oppimissisältökokonaisuus yhdessä näyttelyn kumppanien kanssa. Ohjelmassa toteutettiin myös monia erilaisia teematapahtumia, joihin kumppanit osallistuivat aktiivisesti.

Avaruus-vaikuttavuusohjelma eteni syksyllä 2022 ensimmäiseen yhteiseen kumppanifoorumiin. Alkuvuodesta 2024 avautuvan Matkalla avaruudessa -näyttelyn suunnittelutyö jatkui tiiviissä yhteistyössä avaruusasiantuntijoiden ja kumppanien kanssa.

Heurekassa jatkui pandemian jälkeen vilkkaana myös useiden tukijoiden kanssa toteutetut kummiluokkavierailut ja -työpajat sekä hanke-, tapahtuma- ja kohdeyh-teistyö.

Yritysten, säätiöiden ja muiden kumppanien tuki Heurekalle vuosina 2018–2022

Heurekaa vuonna 2022 tukeneet yritykset ja yhteisöt

Beckhoff Automation Oy	Nokia Solutions and Networks Oy
CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy	Novart Oy
Efima Oyj	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Elgood Oy	Oy Linde Gas Ab
Erasmus+	Puutuoteteollisuus ry
Euroopan avaruusjärjestö European Space Agency (ESA)	Sinelli Oy
European Institute of Innovation and Technology EIT	Solita Oy
Gofore Oyj	Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne
Henry Fordin säätiö	Strategisen tutkimuksen neuvosto STN
HUMLOG Institute (Hanken School of Economics)	Stora Enso Wood Products Oy Ltd
Insinööriliitto IL	Suomen pelastusalan keskusjärjestö SPEK
Huoltovarmuuskeskus	Suomen Metsäsäätiö
Isku Oy	Suomen Punainen Risti
Jenny ja Antti Wihurin rahasto	Svenska kulturfonden
Korkeasti koulutettujen työttömyyskassa KOKO	Sähkötekniikan ja energiatehokkuuden edistämiskeskus STEK ry
Maa- ja vesitekniikan tuki ry	Tekniikan Akateemiset TEK
Metsä Wood	Tieteen tiedotus ry
Microsoft Oy	UPM Plywood Oy
Nokia Oyj	Vaisala Oyj
Nokia Technologies Oy	Versowood Group Oy
	Ympäristöministeriö

Tiedekauppa Magneetti Oy

Tiedekeskussäätiön omistama Tiedekauppa Magneetti Oy toimii osana Heurekan palvelukonseptia. Yhtiöllä on Heureka Shop -nimellä toimivat myymälät tiedekeskus Heurekassa ja Kampin kauppakeskuksessa Helsingin keskustassa. Myymälöiden lisäksi yhtiöllä on verkkokauppa osoitteessa heurekashop.fi.

Vuonna 2022 yhtiön liikevaihto oli noin 1 miljoona euroa ja tulos noin 24 tuhatta euroa voitollinen. Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 46,3 %.

Koronapandemian hellittäessä yhtiö pystyi keskittymään perusliiketoiminnan harjoittamisen lisäksi verkkokaupan kehittämiseen, brändituotteiden suunnitteluun ja toteutukseen sekä toiminnan vastuullisuuden kehittämiseen. Verkkokauppaa uudistettiin asiakasys-

tävällisemmäksi lisäämällä elämyksellistä sisältöä ja muuttamalla tuotekategoriat siten, että asiakashaut ja kysyntä kohdistuvat entistä paremmin tarjontaan. Heurekan näkyvyyttä myymälöissä lisättiin uusilla brändituoteryhmillä, joihin lukeutuvat mm. paidat, kassit ja postikortit. Yhteistyössä Helsingin yliopiston ja Oppi & Ilo Oy:n kanssa myyntiin tuotettiin tiedekorttipoleja aikuisille ja lapsille.

Vastuullisuuden edistämiseksi kartoitettiin tavarantoinnituksen kestävän kehityksen periaatteita ja lisättiin myyntiin kierrätysmateriaaleista valmistettuja tuotteita. Suomessa valmistettujen tuotteiden määrää lisättiin valikoimaan yhteistyössä kotimaisten kumppaneiden kanssa.

Heureka Overseas Productions Ltd Oy

Tiedekeskussäätiön tytäryhtiö Heureka Overseas Productions Ltd Oy (HOP) edistää Tiedekeskussäätiön toimintaa vuokraamalla ja myymällä Heurekan näyttelyitä sekä myymällä ohjelmapalveluita, koulutusta ja konsultointia. Yhtiön liikevaihto vuonna 2022 oli 1,0 miljoonaa euroa. HOP:n toiminnan kautta Heurekan näyttelyihin tutustui ulkomailla vuoden 2022 aikana 372 294 kävijää.

HOP oli mukana tuottamassa Azerbaidžanin pääkaupunkiin Bakuun maan ensimmäistä tiedekeskusta. Maan opetus- ja kulttuuriministeriön tilaama hanke käsitti tiedekeskusnäyttelyn ja tiedeteatterituotannon, konsultointia, koulutusta sekä näyttelytilojen suunnittelun uudistettuun historialliseen koulurakennukseen. Heureka toteutti hankkeen yhteistyössä kuopiolaisen Fantasia Works Oy:n kanssa.

Heureka tulee hulluksi -näyttely jatkaa kiertuettaan Pohjois-Amerikassa nimellä Mental Health: Mind Matters. Vuoden 2022 aikana näyttelyn esitteli kol-

me merkittävää tiedekeskusta ja museota: Discovery Place, Charlotte, Pohjois-Carolina; Bullock State History Museum, Austin, Texas sekä Museum of Science, Boston, Massachusetts.

Aivot narikasta! (Mind Your Brain!) avattiin puolestaan Ahhaa-tiedekeskuksessa Tartossa, Virossa marraskuussa 2022.

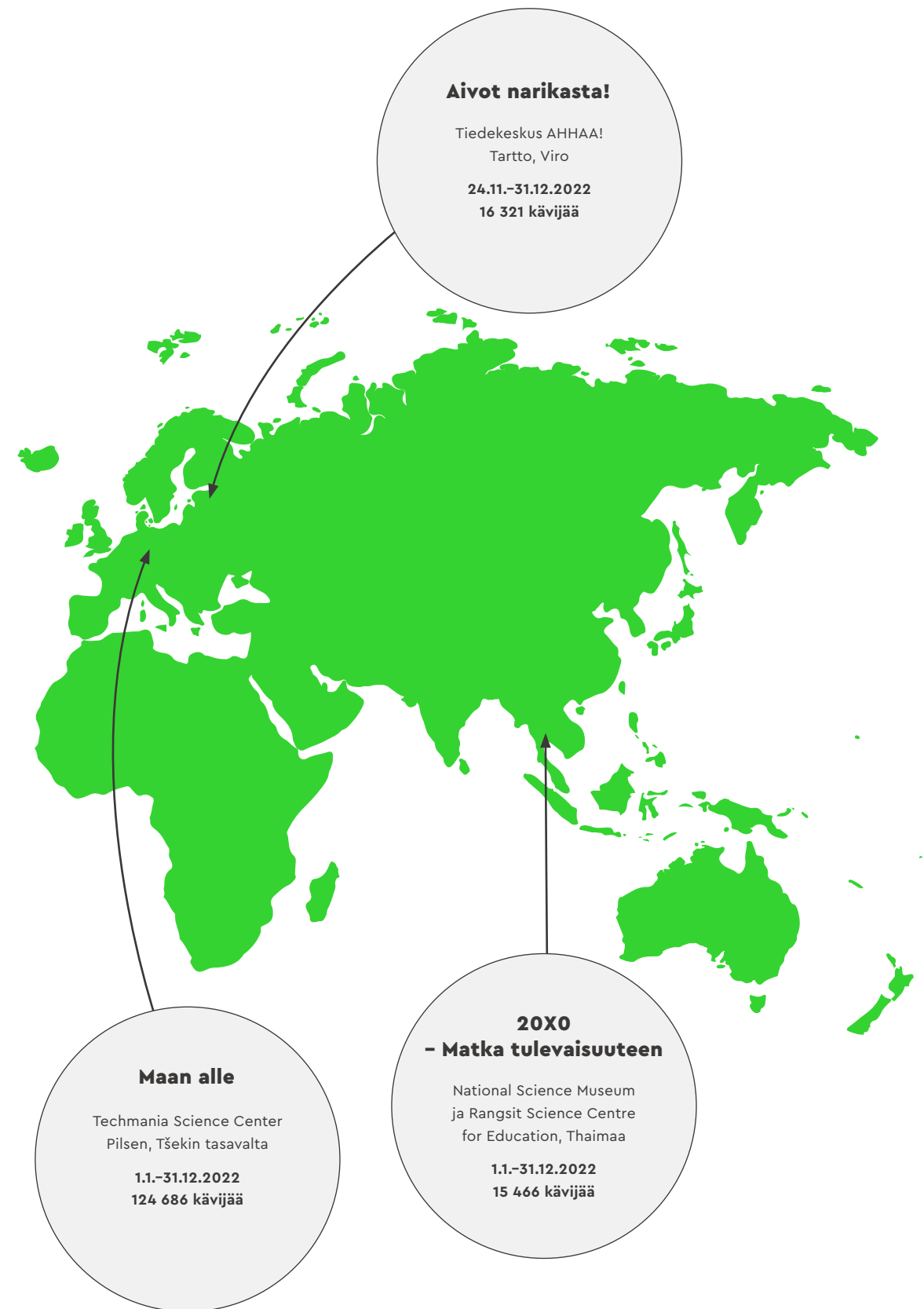
20X0 – Matka tulevaisuuteen -näyttely, joka myytiin vuonna 2018 Thaimaan kansalliseen tiedemuseoon (National Science Museum), on jatkanut esilläoloaan Thaimaassa.

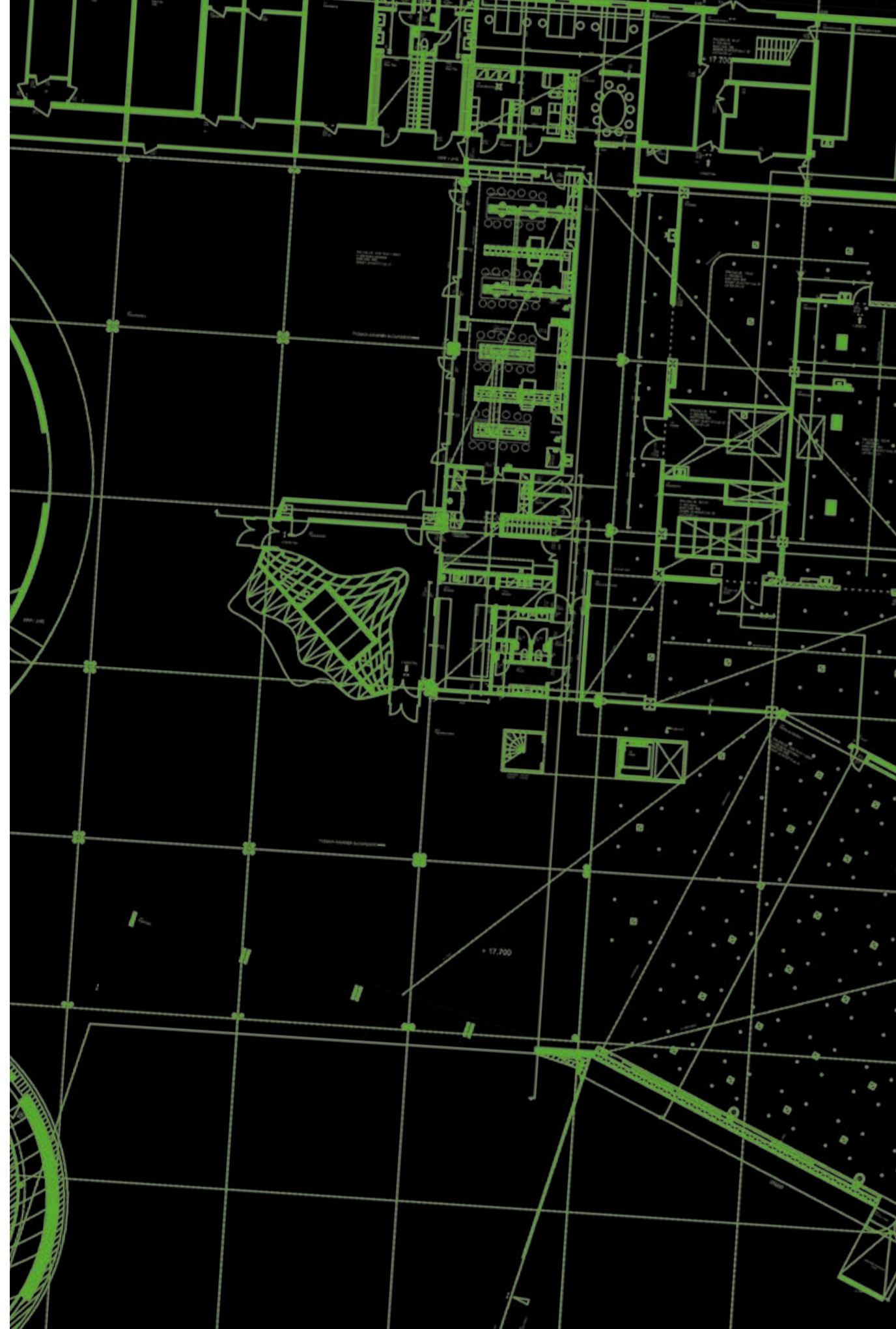
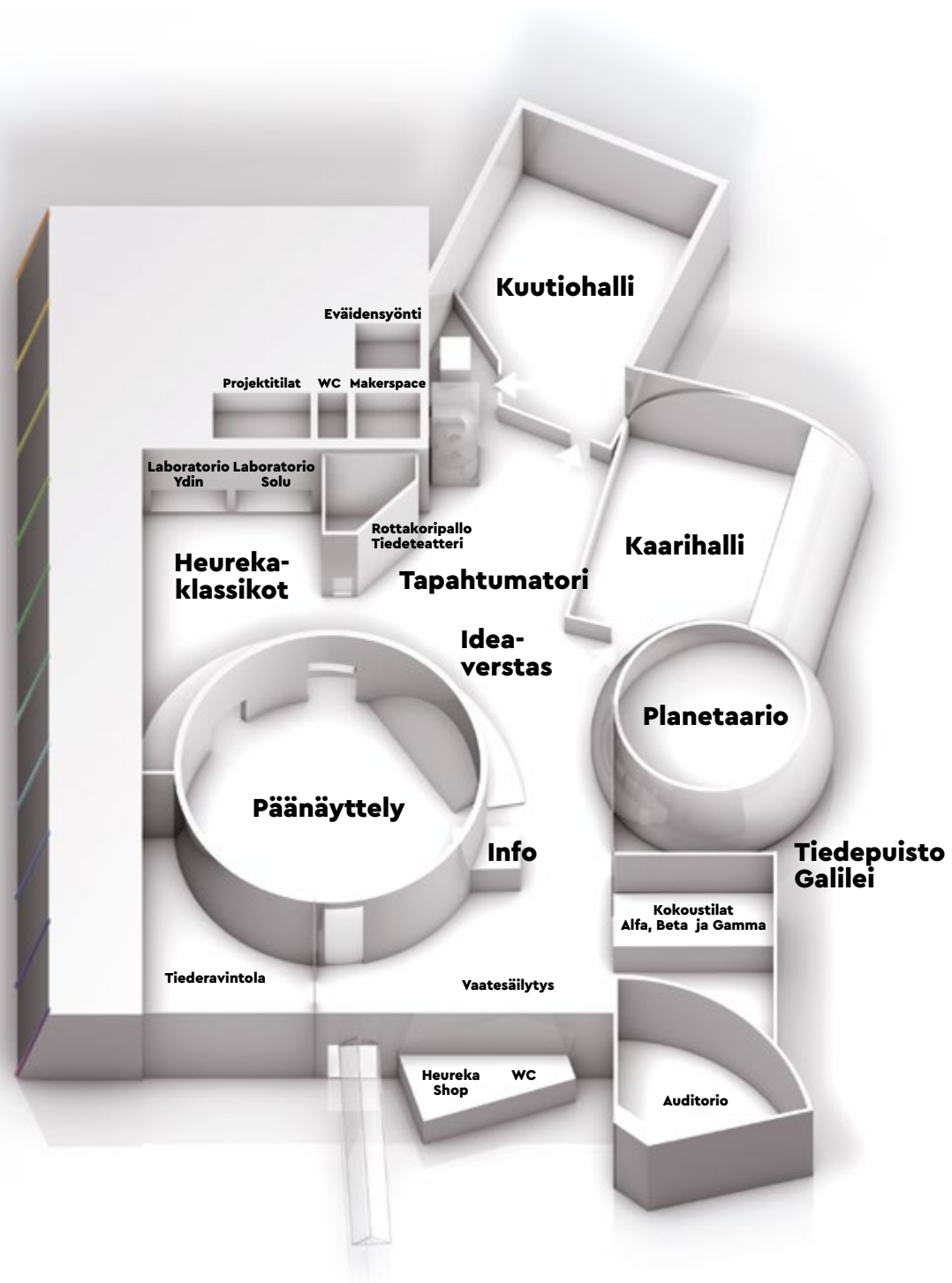
Maan alle -näyttely, joka myytiin Tšekkiin vuonna 2015, on ollut edelleen siellä esillä koronapandemian sallimissa rajoissa.

Vuoden 2022 aikana HOP konsultoi yhtä museoalan toimijaa kotimaassa ja kahta ulkomailla.

HOP:n vuokraamien ja myymien näyttelyiden kävijämäärät vuonna 2022
(yhteensä 372 294 kävijää)

Heureka, suomalainen tiedekeskus

Tikkurila | PL 166 | 01301 Vantaa

Puh. (09) 85799

info@heureka.fi | www.heureka.fi